

Huisarts en drogist, een mooi paar

Het drogistteam wordt getraind om vragen van klanten over zelfzorggeneesmiddelen te kunnen beantwoorden. De huisarts ziet ook graag dat ze die bij de drogist kopen, maar wil eveneens weten wat zijn patiënten dan gebruiken en hoe zij worden geïnformeerd. Een proeftuinproject moet duidelijk maken hoe arts en drogist elkaar kunnen versterken.

Huisartsenpraktijken De Meidoorn, Marktplaats en De Zegerij in Brummen participeren in de verkenningen. Het project, gefinancierd door Zilveren Kruis, wordt breed gedragen: het Nederlands Huisartsen Genootschap, Centraal Bureau Drogisterijbedrijven, College ter Beoordeling van Geneesmiddelen, de Consumentenbond, Patiëntenfederatie Nederland én het Instituut Verantwoord Medicijngebruik (IVM) zijn erbij betrokken.

De brede aandacht heeft een goede reden. De overheid hoopt de zorgkosten te beperken door de consument meer eigen regie te geven over zijn gezondheid. In dit kader heeft ze onder andere een aantal zelfzorgmiddelen uit de vergoeding van de basisverzekering gehaald. “We zien in de praktijk ook dat we steeds meer patiënten wijzen op de rol van de drogist voor zelfzorg”, zegt huisarts Marcel Kerkhoven uit Brummen. “Maar we hebben geen zicht op wat iemand bij de drogist te horen krijgt over medicatieveiligheid, terwijl we wel weten dat zelfzorgmiddelen interacties kunnen geven met de geneesmiddelen die wij voorschrijven.”

Wederzijdse onbekendheid

Een vorig jaar door het IVM georganiseerde debatareëls voor huisartsen en drogisten maakte duidelijk dat er wederzijds veel onbekendheid is. Net zoals de huisartsen niet goed weten welke informatie iemand bij de drogist krijgt, weet het drogistteam niet altijd wanneer het naar de huisarts moet verwijzen.

Directeur Marten Hummel van het Centraal Bureau Drogisterijbedrijven: “Niet iedereen is even goed in staat tot zelfzorg. We weten dat mensen verkeerde keuzes kunnen maken. Omgekeerd weten we ook dat de huisarts veel vragen over kleine klachten krijgt waarop het drogistteam best antwoord kan geven.”

Voldoende reden voor een proeftuin dus. Hummel: “We willen onderzoeken hoe we de samenwerking tussen huisarts en drogist het best kunnen vormgeven, om ervoor te zorgen dat de juiste zorg op de juiste plek wordt gegeven. Een mooi resultaat van de proeftuin zou zijn als we de dienstverlening op het gebied van zelfzorg bij de drogist kunnen verbeteren. Bij het afrekenen wordt geverifieerd of de

Huisarts Marcel Kerkhoven (links) en directeur Marten Hummel van het Centraal Bureau Drogisterijbedrijven.

‘Mogelijk spreekuurtijd bij de dokter beperken’

klant behoefte heeft aan advies van de drogist of de assistent-drogist overeenkomstig de adviesstandaarden die zijn getoetst aan die van de huisartsen en apothekers. In de proeftuin willen we voor kleine kwalen basisinformatie gaan opstellen die zowel de huisarts als de drogist kan verstrekken. Verder onderzoeken we het gedrag van de consument op het gebied van zelfzorg en de verwijzingen van de huisarts naar de drogist en andersom.” Voor

het onderzoek hiernaar is behalve de bovengenoemde partijen Nivel bij de proeftuin betrokken.

Spannend

Kerkhoven ziet het belang van het proeftuinproject. “De bespreking van kleine kwalen neemt spreekuurtijd in beslag”, zegt hij. “Natuurlijk zal een deel van de patiënten over méér willen praten dan die kleine kwalen alleen. Maar goede afspraken met de drogist kunnen

r?

er toch voor zorgen dat de patiënt ons vertrouwt als wij zeggen dat hij daarvoor ook daar terecht kan. Die afspraken kunnen zo dus mogelijk de spreekuurtijd bij de huisarts beperken.” Maar Kerkhoven vindt het ook spannend. Hij vertelt: “De drogist heeft een rol gekregen in verantwoord medicijngebruik, maar is tegelijkertijd toch ook een commerciële partij. Dat vraagt om zorgvuldige invulling van de samenwerking. Hierbij moeten we ook rekening houden met het feit dat er een zekere mate van vrijheid zit in de informatievoorziening over zelfzorg bij de drogist. De klant kan immers ook aangeven daar geen behoefte aan te hebben. En de drogist zal niet altijd een inhoudelijk antwoord kunnen geven op een vraag als ‘Hebt u iets voor dit plekje op mijn huid?’.” De huisarts vervolgt: “Dat zijn wel din-

gen waarover we de discussie moeten aangaan: ga je als drogist zo ver iemand iets niet mee te geven als je onzeker bent over de effectiviteit of veiligheid ervan? Misschien is het koudwatervrees, ook dat zal de proeftuin duidelijk maken.

Het is in ieder geval zeker interessant om duidelijk te krijgen wat de samenwerking ons als huisartsen kan bieden nu wij het steeds drukker krijgen.”

Op de juiste plek

Hummel stelt dat het een mooie uitkomst van de proeftuin zou zijn als het aantal huisartsbezoeken voor kleine kwalen inderdaad daalt. “Maar ook het aantal voorschrijvingen van zelfzorgmiddelen”, voegt hij hieraan toe. Een situatie die Kerkhoven wel herkent. “Er zijn immers nog altijd patiënten die zeggen dat ze paracetamol het liefst via de apotheek krijgen, omdat ze zich zekerder voelen over de kwaliteit daarvan dan wanneer ze het bij de drogist kopen”, zegt hij. “Maar het is natuurlijk hetzelfde product en bij de apotheek betalen ze het ook gewoon zelf. Als we mensen op dit punt goed kunnen informeren en dus een bijdrage kunnen leveren aan kostenbewustzijn, zou dat dan ook mooi zijn. Dit is overigens iets waarin natuurlijk ook www.thuisarts.nl een rol kan spelen. Daarom is het NHG ook betrokken bij de proeftuin.” <<

Tekst: Frank van Wijck
Foto: Bart van Dieken

Meer eigen regie zorgconsument

De proeftuin is na de start in Brummen inmiddels ook begonnen bij Eerstelijns Centrum Tiel. Het project loopt tot begin 2020.

“Het is vooral bedoeld als inventariserend vooronderzoek”, zegt huisarts Marcel Kerkhoven uit Brummen. “Als het ertoe leidt dat de huisarts een beter beeld krijgt van wat de patiënt aan zelfzorgmiddelen gebruikt, en als de drogist zijn voorlichtende rol erover goed inhoudelijk vormgeeft, zou een publiekscampagne een vervolg kunnen zijn. Mensen meer kostenbewust maken en meer eigen regie geven in de zorg, past immers in de doelstellingen van ‘de juiste zorg op de juiste plek’ waarvoor het ministerie van VWS momenteel aandacht vraagt.”